

Inledning:

2019 var det år då Ordfront fyllde 50 år. En stor del av verksamheten under året fick därför prägel av jubiléet och gav möjlighet att lyfta Ordfronts spännande historia. Tillsammans med förlaget planerades och genomfördes dels en 50-års fest, dels ett specialnummer av Ordfront Magasin. En film om Ordfronts grundare spelades in och en plakatutställning ställdes samman av några av Ordfronts första medlemmar. Firandet lyftes generellt fram i föreningens utåtriktade aktiviteter och på sociala medier.

Mänskliga Rättighetsdagarna genomfördes 2019 i Linköping under temat Rätten till hälsa. Utvärderingar gav konferensen höga betyg men deltagarmässigt blev arrangemanget inte fullt så välbesökt som förväntat. Föreningen fortsatte sitt samarbete med FSO och utbildade åter personal vid drygt 10 folkhögskolor. Rysslandsprojektet riktade under året åter in sig på den negativa utvecklingen vad gäller demokrati och lyfte särskilt fram situationen för och våldet mot de nya ryska politiska fångarna.

Ekonomiskt innebar 2019 åter en utmaning och styrelsen intensifierade sitt arbete med likviditetsuppföljningar vilka fortsatt 2020.

Föreningsstyrelsens arbete

Medlemmarna och medlemsintäkterna är oerhört viktiga för Ordfronts oberoende och verksamhet. Ett fortsatt medlemstapp innebär stora utmaningar för utgivningen av Ordfront Magasin och för möjligheten att utveckla den övriga verksamheten. Styrelsen har under året haft konstruktiva visionsdiskussioner med chefredaktören om tidskriftens framtid men även lagt upp planer för en utökad utbildningsverksamhet. Under året har såväl kansliet som styrelsen inlett visionsdiskussioner med syfte att hitta ett sätt att förtydliga Ordfronts arbete.

Tillsammans med Ordfront Magasin är MR-dagarna är Ordfronts primära skyltfönster utåt. MR-dagarnas andel av ekonomin växer och styrelsen konstaterade i sitt arbete att det är viktigt att se till att även de andra verksamheterna blomstrar.

DemokratiAkademin och dess utveckling var också föremål för diskussion i styrelsen. Utifrån utgångspunkten att praktisk demokrati är oerhört viktig att lära ut och att metoden Demokratins ABC behövs spridas och utvecklas, menar styrelsen att här också krävs en nytändning med pedagogiska och innehållsmässiga innovationer.

Styrelsen sammanträdde 8 gånger under året. Arbetsutskottet (tillika ekonomigrupp) sammanträdde inför styrelsemöten samt vid behov.

Föreningsstyrelse 2018/2019

Ordförande:

Benton Wolgers

Ordinarie ledamöter:

Pär Bergroth

Bo Löwkrantz

Görel Strand

Kalle Johnson

Emma Wallrup

Cilla Gustafsson

Suppleanter:

Inga valda

AU:

Benton Wolgers

Bo Löwkrantz

Föreningsstyrelse 2019/2020

Ordförande:

Bo Löwkrantz

Ordinarie ledamöter:

Benton Wolgers, (avgick på egen begäran 2020-02-15)

Pär Bergroth

Görel Strand

Kalle Johnson

Emma Wallrup

Göran Nordling

Suppleanter:

Maria Sundström

Stina Oskarsson

Cilla Gustafsson

Au:

Bo Löwkrantz

Görel Strand

Demokratprisjuryn utgjordes under 2019 av au.

Ekonomi

I en idéburen förening som Ordfront där ekonomin varit ansträngd en längre tid, ökar sårbarheten även med små utmaningar. Inte minst på grund av att föreningen inte har något eget kapital och ett släpande kassaflöde. Medlemstapp påverkar verksamheten men även oberoendet. Ett ökat medlemstal skapar å andra sidan trygghet i verksamheten och stärker föreningens legitimitet och självständighet.

Året underströk återigen vikten av noggrann likviditetsplanering, långsiktig ekonomisk planering samt betydelsen av att föreningens verksamheter gemensamt och tillsammans måste sträva mot ekonomisk sundhet. Inom Ordfront är det numera ens verksamhetsdel, MR-dagarna, som omsätter drygt 70% av föreningens totala intäkter och kostnader. Konferensen är icke-vinstdrivande och genomförs delvis av statliga och lokala bidrag, delvis av samarbeten och delvis av intäkter från försäljning av biljetter, utställningar mm. Föreningen står för den ekonomiska risken men kan samtidigt inte göra vinst på arrangemanget. Till skillnad mot de första cirka tio åren har detta inte varit en ekonomisk konstruktion som hotat Ordfront under de senaste åren. Istället har MR-dagsverksamheten varit en viktig grundplåt för föreningens totala verksamhet. Men en minskad ekonomisk grundbas i form av exv. medlemsintäkter gör att föreningens risktagande ökar när en verksamhetsgren växer i storlek på det sätt som MR-dagarna har gjort. Föreningen överlever helt enkelt inte ett förlustår för konferensen.

Samtidigt är det självklart positivt att en verksamhetsgren under Ordfront efterfrågas på ett så framgångsrikt sätt. I förlängningen är det dock nödvändigt att andra verksamheter också växer eller tillkommer. Under året söktes därför medel och övriga intäkter för att bygga upp och stärka även den övriga utbildnings- och informationsverksamheten och tidningsutgivningen samtidigt som likviditetsplaneringen stärktes.

Mänskliga rättigheter i Sverige

Under året fortsatte arbetet ed att etablera kurserna i mänskliga rättigheter (MR-akademin) och samarbetet med FSO, Folkhögskolornas samarbetsorgan. Kursen ger dels en grundläggande

kunskap om var mänskliga rättigheter är, dess historia och internationalisering, dels viss fördjupning i frågor som yttrandefrihet, människorättsförsvare, asylrätt, rasism och diskriminering, rätten till religion och ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.

Frågor som säkra vägar till EU, förbud mot rasistisk organisering och den radikalnationalistiska rörelsens utbredning, principen om alla människors lika värde och den svenska grundlagens betydelse och demokratins skörhet lyftes både i utbildningarna och i påverkansarbetet under året.

Ordfront lämnade in remissvar på förslaget om en Nationell Institution för Mänskliga Rättigheter och ställde sig bakom en parallellrapport till FN:s människorättsråd rörande Sverige. Ordfront har även deltagit i dialoger och samtal i Nätverket för mänskliga rättigheter, i parallellorganisationen Forum samt i nätverket Schyssta Pensioner. Liksom under 2018 var ”hotet mot demokratin” en bärande grund i de utbildningar som genomfördes under året. Ordfront följde även utvecklingen av de demokrativillkor som regeringen föreslås ska ställas för att föreningar ska tilldelas statsbidrag och deltog i framtagandet av Forums remissvar i frågan.

MR-akademin, Demokratiakademin och övrig kursverksamhet

Sedan 2017 erbjuder Ordfront utbildningar i mänskliga rättigheter. Kurserna är ett svar på det behov som Ordfront ser av ökade kunskaper i mänskliga rättigheter generellt i samhället samtidigt som kurserna lyfter fram Ordfronts roll som folkbildare i ämnet. Utbildningarna vill också väva samman och synliggöra sambandet mellan demokrati och mänskliga rättigheter. Kurserna genomförs av utbildare kopplade till Ordfront samt personal vid Ordfronts kansli, alla med mångårig erfarenhet från folkbildning och rättighetsarbete. Under våren fortsatte Ordfronts samarbete med FSO, folkhögskolornas samarbetsorgan, och utbildade personal vid 10-12 folkhögskolor runt om i Sverige. Utbildningarna blev åter mycket uppskattade och mot slutet av året bestämdes att samarbetet ska fortsätta även under 2020.

Skrivarkursen med Sören Bondeson är fortsatt mycket populär och hölls både på hösten och på våren med 10-11 deltagare per kurs. Kurserna marknadsförs i princip av sig självt och är fortsatt mycket efterfrågade.

I samband med att en mångårig medarbetare på Demokratiakademin avslutade sin tjänst 2019 synliggjordes än tydligare ett behov av utveckling av nätverket och dess verksamhet. Under året kallades till och hölls ett flertal möten för diskussioner om demokratiska utmaningar men även för diskussioner om hur nätverket bör jobba i framtiden. Dock består nätverket främst av kommuner eller organisationer som haft ett direkt samarbete med DemAs kanslipersonal men som upphört och därför under året valde att avsluta sitt medlemskap. Alltför få av de övriga nätverksmedlemmarna närvarade vid samtalen, som emellertid lockade en hel del övriga intresserade.

Behovet av att skapa ett nytt nätverk konstaterades och Ordfront påbörjade under andra halvan av året ett arbete för att ta fram kriterier och mål med en sådan verksamhet. Det konstaterades även att det finns för få utbildare i Demokratins ABC som bygger på Dahls demokratteori varför

en plan för att träna utbildare togs fram. De långsiktiga utbildningsuppdrag som Demokratiakademin haft upphörde dock 2018 och utan möjlighet att anställa en ny utbildningsledare bestod uppdragen under 2019 därför främst av korta uppdrag. Dels utbildades ett hundratal sommararbetande ungdomar i Huddinge med omnejd, dels genomfördes utbildningar på uppdrag av svenska kyrkan, dels utbildades deltagare på folkhögskolor i Värmland i skoldemokrati.

Kommunikation och värvningsarbete

Målsättningen med föreningens kommunikation är att öka kännedomen och intresset för föreningen, öka medlemsantalet samt stärka föreningen Ordfronts roll som en viktig röst i samhällsdebatten. Föreningens verksamhet lyftes fram redaktionellt på två föreningssidor i varje nummer av Ordfront magasin. Artiklar, intervjuer och reportage som rör föreningens verksamhet eller aktuella ämnesområden publicerades.

Generalsekreterarens krönikor lyfts också upp på hemsidan för att ytterligare synliggöras – GS skriver också regelbundet en artikel/krönika till Mänskliga Rättighetsdagarnas programtidning för att synliggöra Ordfronts roll som huvudman. Föreningen har även medverkat med texter till Magasinet MR-sida.

Föreningen använder sig av Facebook, Instagram, nyhetsbyrå My News Desk och är sedan 2016 medlemmar i Globalportalen för att få synas där. Globalportalens främsta målgrupp är personer i åldern 16-30 vilket kan öka möjligheterna att nå ut till yngre.

Minst två uppdateringar i veckan görs på Facebook, och på hemsidan är målet minst ett inlägg i veckan. Regelbundet uppmanas egna vänner att ”gilla” vår Facebook-sida, något som tillsammans med ökade aktiviteter gett resultat i ökad synlighet. Antalet följare på Facebook har stadigt ökat de senaste åren och låg i slutet av 2019 på 1624. Föreningen har under året ökat sin användning av Instagram, inför och under utåtriktade samtal och även om följarantalet fortfarande är ganska lågt, är det stadigt växande. Samarbetet med Rosa Guiden (initierat av Feministiskt Perspektiv) har inneburit att det har legat en presentation av Ordfront på deras hemsida under året samt en banner. De har också delat ett urval av våra händelser på sociala medier.

Behovet av att värva fler medlemmar och synliggöra föreningens verksamhet är fortsatt stort. Föreningen har valt ökad synlighet, nätverkande och aktivism för att visa vad Ordfront är och därmed locka medlemmar på kort och lång sikt.

Under Jubileumsåret valde föreningen att ha en relativt stor närvaro och värvning vid Bokmässan i Göteborg och vid Mänskliga Rättighetsdagarna i Linköping. Dessutom anordnades ett stort antal övriga utåtriktade aktiviteter under året där föreningens verksamhet synliggjordes. (se nedan) Digitalt medlemskap har erbjudits sedan slutet av 2015, för 375 kr/år, men hade fram till december 2019 enbart lockat ett 30-tal nya medlemmar. De utåtriktade insatser som gjordes under 2019 innebar visserligen att Ordfronts namn synliggjordes i nya sammanhang, vilket är viktigt för föreningens legitimitet men ytterligare resurser behöver läggas på utveckling av

Magasinet samt på rena värvningsinsatser för att öka medlemsantalet. Det är roligt att många av föreningens utåtriktade aktiviteter lockar många besökare och ger Ordfront synlighet, men de bidrar inte nödvändigtvis till ekonomiskt stöd till föreningen, exempelvis genom medlemskap.

Under året fortsatte samarbetet med Ordfront förlag där föreningen kunde erbjuda nya och aktuella böcker vid värvning av nya medlemmar. En medlemskampanj i december erbjöd möjlighet att få en extra bok tillsammans med de vanliga premierna, fem nya titlar fanns att välja bland.

Kampanj för yttrandefrihet i Ryssland

Under 2014 startade föreningen Ordfront en kampanj för de så kallade Bolotnajafångarna, dvs. demonstranter som protesterade mot återinstallationen av Putin som president i maj 2012 och som därefter gripits och fängslats misstänkta för bland annat massupplopp och våld mot polisen. Domarna är tydligt politiska och har som avsikt att avskräcka från politisk opposition. Föreningen anordnade två seminarier om Bolotnaja redan i november 2013 på Mänskliga Rättighetsdagarna och på våren 2014 påbörjades en kampanjen för att synliggöra de politiska fångarna. I den mån det har varit möjligt har även texter av fångarna publicerats. Kampanjen har även följts av en informationssatsning om ryska kulturarbetares möjlighet att utöva sin konst i Ryssland. Frågan lyftes första gången på MR-dagarna 2014 och sedan vid en konferens 2015. Under 2019 koncentrerades arbetet dock åter på situationen för de politiska fångarna i Ryssland men nu på ett bredare plan. Särskild uppmärksamhet riktades mot de unga aktivister som anklagades för att ha planerat terrordåd under Fotbolls-VM och som regimen gav namnet Nätverket. (Läs mer under Utåtriktade aktiviteter.)

Föreningens utåtriktade aktiviteter 2019

2019 blev det år då Ordfront använde nya uttryck i sitt påverkans- och informationsarbete. Under de senaste åren har föreningen kombinerat samtal med kulturella uttryck som konstutställningar och musik/konserter eller blandat uttrycken i något som kan liknas med en talkshow. Många samtal har även filmats och redigerats. Under 2019 producerade Ordfront för första gången film i sig, då en video om Ordfronts grundare togs fram. Under 2019 kunde Ordfront också erbjuda scenisk gestaltning av sitt opinionsarbete då skådespelaren Simon Edman framförde en bearbetad monolog baserad på ett brev från en av de unga, ryska politiska fångarna Viktor Filinkov. Ordfronts Eugene Wolynsky översatte texten och Alice Ilmenska regisserade. Att via en skådespelare förmedla en människorättskränkning var mycket lyckad och ett arbetssätt som Ordfront ska fortsätta med.

I januari hade Ordfront den hedrande möjligheten att bjuda in den sibiriske konstnären Vasiliy Slonov till samtal och utställning. Slonov visade upp sin konst och deltog i ett samtal om den hårdnande situationen mot kulturarbetare i Ryssland generellt och hur det påverkat hans konstutövning. Slonov anklagas för separatism och både han själv och familjen har hotats till livet. Besöket, utställningen, var de första i Sverige för den annars internationell erkände konstnären vars verk bland annat finns på Museum of Modern Art i New York..

I april deltog Ordfront i Kulturnatt Stockholm. En fullsatt sal lyssnade på författaren Kent Werne som föreläste och samtalande om sin bok ”Allt är en konspiration: en resa genom underlandet”. Det hölls visning av filmen The Network, om den ryska säkerhetstjänstens behandling av unga och politiskt oliktankande aktivister. Filmen följdes av ett samtal med den ryske människorättsaktivisten Philipp Galtsov. Monologen baserad på fången Viktor Filinkovs brev uruppfördes i Ordfronts lokaler just på Kulturnatten. Kvällen avslutades med att sångaren och actionpoeten Eugene Wolynsky höll en föreställning med tolkningar av Stig Dagerman och Lemmy Kilmister (Motörhead), ackompanjerad av Gottlieb Skvortsoff på piano.

Den 13 maj höll Ordfronts generalsekreterare ett samtal med Patrik Hermansson från den antirasistiska organisationen Hope not Hate. Patrik Hermansson, som själv är aktiv antirasist, infiltrerade den brittiska och amerikanska alt-right-rörelsen och levde bland dess anhängare under ett års tid, detta nästan alltid med dold kamera. Resultatet blev en dokumentär som visades på SVT hösten 2018. Samtalet kretsade dels kring hans tid under jord men blickade även framåt för att beskriva alt-right, radikalnationalistiska rörelser, syfte.

Den 25 maj firade Ordfront 50 år på den s k Färgfabriken i Stockholm. Festen hölls tillsammans med Ordfront förlag och Galago. Under kvällen uppträdde Cecilia Thorngren tillsammans med Jesper Lindberg och Claes von Heijne (Eldkvarn) samt supergruppen Södra Sverige.

På Bokmässan som hölls den 26-29 september deltog Ordfront med samtal och monter på Globala Torget. Johan Berggren höll samtal och diskussion om matproduktionens roll i klimatförändringarna tillsammans med Gunnar Rundgren och Abigail Sykes. Ett samtal hölls om det så kallade Nätverksfallet samt om Rysslands förföljelse av politiskt oliktankande ungdomar. Eugene Wolynsky modererade samtalet med Philipp Galtsov och Simon Edman, skådespelare, framförde sin monolog om Viktor Filinkov. Journalisten Anastasia Kirilenko, som specialiserat sig på korruption och organiserad brottslighet, samt Martin Uggla, ordförande i Östgruppen, bjöds in till ett samtal om fallet Sergej Magnitskij, revisorn som 2009 dog i isoleringscell i Ryssland efter tortyr, och om president Putins inblandning och ev samröre med maffian. Ordfronts Magnus Olsve höll i ett samtal om demokratins framtid och utmaningar samt om ordets kraft och betydelse där Annika Elmqvist och Leif Ericsson medverkade. Samtalet var ett led i 50-årsfirandet.

2019 års MR-dagar hölls i Linköping. Årets tema var ”Rätten till hälsa” och Ordfront arrangerade flera seminarier. Ett samtal om bristen på livsnödvändiga mediciner i världens utvecklingsländer där bland andra Läkare utan gränser medverkade. Anna Wigemark och journalisten Lisa Bjurwald samtalade i ett seminarium om krisen i den svenska förlossningsvården. Bridget Sleaf från den internationella organisationen Helpage och Anna Wigemark höll ett samtal om äldres behov och rätt till hälsa och ett fungerande sjukvårdssystem. Demokratipriset tillägnades alla de organisationer och personer som räddar livet på människor på flykt. Anna Wigemark och Mattias Gardell höll därför ett samtal där de diskuterades varför och hur det har blivit ett brott att rädda liv samt om denna utveckling är en del av en protektionistisk, nationalistisk och till och med rasistisk agenda. Utöver seminarier hade Föreningen Ordfront i sin monter boksignering av

och med Staffan Lindberg som skrivit ”Mordet på Zaida Catalán”, och Lisa Bjurwald som skrivit boken ”BB-krisen – Sveket vid livets början”.

Den 9 december bjöd Föreningen Ordfront in till samtal med Rysslands-kännaren och den före detta Moskvakorrespondenten Stig Fredrikson. Samtalet Ryssland, demokrati, oligarki eller diktatur - utgick från Fredriksons nya bok ”Ryssland utan Putin – Friare, fredligare och rättvisare” och mer precist kretsade kring det motstånd mot den ryska regimen, som under de senaste åren blossat upp från demokratiska rörelser.

Ordfront Magasin

2019 fyllde Ordfront 50 år och tidigt planerades för att ett av numren under året skulle bli ett brett och tjockt jubileumsnummer. Från stora idémöten med folk från såväl föreningen som Ordfront förlag som gamla tongivande Ordfrontare som nyare förmågor tog numret form: det skulle handla om Ordfront historia men också om Ordfronts idéer och värderingar, då och nu. Bland de som möttes upp och hjälpte till på planeringsstadiet fanns Leif Eriksson, Pelle Andersson, Eva Stenberg (som samlade in allt utgivet av förlaget under alla år!) Anna Wigenmark, Magnus Olsve och många fler.

I september låg Jubileumsnumret, OM nummer fyra 2019, klart. Det blev ett extra fylligt och påkostat jubileumsnummer och kom ut lagom till Bokmässan i Göteborg. Det kunde då få extra uppmärksamhet och dessutom användas som medlemsvärningsmaterial och PR-material. Förutom vanligt redaktionellt material innehöll det vittnesmål från Ordfrontförfattare om Ordfronts betydelse. Redaktionen stod för tidningsmakeriet bakom jubileumsnumret och omslagets snygga grafiska design stod Love Antell för. Trots det extra arbete som krävdes av redaktionen och de extra kostnader som medföljde blev jubileumsnumret ändå klart årets höjdpunkt för Ordfront Magasin.

Annars var 2019 för Ordfront magasin även i övrigt ett år med många starka nummer och publiceringar. I ”sommarnumret”, nummer 3, stod Erik Halkjaer (även ordförande i Reportrar Utan Gränser) för en stor och av andra senare uppmärksammas granskning av de inrikes konflikterna i Nicaragua och, den idag tyvärr rejält korrupta och från sina tidigare radikala ideal fallna, Sandinistregeringen.

Klimatfrågan granskades även 2019 av Magasinet, där redaktionen via texter försöker se vägen ur en pågående med framförallt kommande kris. Den i spalterna återkommande frilansen och omställningsexperten Abigail Sykes undersökte i nummer 1 hur, rätt använda, betande kor kan hjälpa till att binda kol i jorden - som därmed berikas och blir bättre att odla i.

Och i nummer två debatterade professorerna Lars Kåberger och Alf Hornborg längs de två vägar som kan ses som huvudfåror i klimatkampen: ska vi satsa på grön teknik eller förändra hela tillväxt- och konsumtionssamhället?

Under 2019 beskrevs på olika sätt de progressiva politiska krafter som finns, här hemma och utomlands. Bland annat Podemos i Spanien, och förstås klimatproteströrelsen.

Ordfronts litterära magasin innehöll en fantastisk novell av Cecilia Hansson, utdrag ur America Vera-Zavalas kommande självbiografi - och mycket mer.

Publika event

2019 års största publika event för Ordfront magasin skedde under Bok-och Biblioteksmässan i Göteborg i slutet av september. Vi arrangerade två seminarier, ett om klimat och jordbruk med Gunnar Rundgren och Abigail Sykes som medverkande, ett om situationen för journalistik i Ryssland med Östgruppens Martin Uggla och den ryska journalisten Anastasia Kirilenko. Chefredaktör Johan Berggren medverkade i båda och samtalen sändes även som podradio.

Digitala publiceringar och PR

Under 2019 publicerades fortlöpande redaktionellt material från papperstidningen på hemsidan www.ordfrontmagasin.se, antingen i sin helhet eller som smakprov, för att sprida artiklarna och locka till medlemstecknande.

Dessutom producerades 12 avsnitt av Ordfront magasins Pod-radio. Återkommande frilansande medarbetaren Daniel Berg är medverkande och medproducent till de flesta Pod-radiosändningarna. De återfinnes på hemsidan, samt på tjänsten Soundcloud.

Tillkortakommanden

Under året var det två ambitioner som ej uppfylldes helt. En var att få igång regelbundna möten med ett externt redaktionsråd. Det mäktades helt enkelt inte riktigt med. Istället genomfördes åtminstone ett par tre utvärderings- och idémöten med Ordfronts kansli - det vill säga personal från föreningens olika verksamhetsgrenar.

Inte heller genomfördes releasesamtal i samband med nummersläpp som var planerat och inte heller något försök med crowd-funding. Ordfront Magasin fortsatte emellertid att få tidskriftsstöd från Statens kulturråd på 225 000 kr.

Mänskliga Rättighetsdagarna

Konferensen MR-dagarna genomfördes 14-16 november 2019 på Linköping Konsert & Kongress. Under arrangemanget, som för året hade temat Rätten till hälsa, möttes civilsamhällesorganisationer, myndigheter, företag, forskare, politiker, studenter och intresserad allmänhet för att ta del av varandras arbete, utbyta erfarenheter eller inhämta ytterligare kunskaper om mänskliga rättigheter i teori och praktik. MR-dagarna 2019 lockade drygt 3 300 besökare, av dessa beräknas ca 1 200 enbart ha deltagit i de kostnadsfria delarna. Enkäter visar att en stor majoritet av både besökare, programarrangörer och utställare är nöjda med sitt deltagande.

Verksamhetens konkreta målsättningar för Mänskliga Rättighetsdagarna 2019

Mänskliga Rättighetsdagarna levde genomgående upp till de konkreta mål som sattes för 2019.

Nedan presenteras resultaten:

- 182 organisationer, myndigheter och företag medverkade som utställare och/eller programarrangörer

- 97 längre programpunkter som behandlade årets teman samt andra aspekter av mänskliga rättigheter och utvecklingsfrågor arrangerades.
- På utställartorget genomfördes 73 miniseminarier och andra framträdanden som var kostnadsfria för besökarna att ta del av.
- Ett stort antal kompetenshöjande seminarier/workshops genomfördes för särskilda yrkesgrupper. Utställartorget och miniseminarieprogrammet var gratis för besökare att ta del av. Ett stort antal mindre civilsamhällesorganisationer erbjöds möjlighet att delta på utställartorget och/eller med miniseminarier kostnadsfritt. Totalt fanns 120 st olika organisationer, myndigheter och företag med som utställare, vilket var fler än någonsin.
- Under själva dagarna sändes samtliga seminarier från konferensanläggningens största sal, Crusellhallen, live via Youtube- Antalet unika tittare på torsdagen uppgick till 323 stycken, under fredagen 255 stycken och på lördagen 106 stycken. Seminarierna finns också tillgängliga att ta del av i efterhand på MR-dagarnas YouTube-kanal för fortsatt spridning. Dessa inspelade seminarier har också teckenspråkstolkning för ökad tillgänglighet.
- MR-dagarnas hemsida hade 25 397 användare under året, 6 450 följare på den egna Facebooksidan, 1. 427 följare på Instagram och 2 496 följare på Twitter. Mätningar från Google Analytics visar att användarna funnits utspridda över hela Sverige men med en överrepresentation i storstäder, årets värdstad och tidigare års värdstäder.
- Under arrangemang fanns alla lokala medier på plats och rapporterade från forumet. SR Östergötland och Östgöta Correspondenten rapporterade från forumet. Fler inslag och artiklar följde under hela konferensen och Östgöta Correspondenten skrev ett tiotal artiklar. Även SVT Öst gjorde ett kortare inslag i kvällssändningen på torsdagen om forumet.

Ambitioner och utmaningar

MR-dagarna har sedan 2008 haft ambitionen att förankra MR-dagarna lokalt och regionalt. Av den anledningen etablerades en lokal arbetsgrupp i Linköping redan våren 2018. Utöver möten med denna arbetsgrupp arrangerades flera stormöten med lokalt civilsamhälle och MR-dagarna syntes under ett antal förarrangemang. En satsning på kompetensutveckling och nätverkande för programarrangörer genomfördes 2019 och var mycket uppskattad, dessa kommer att fortsätta och utvecklas.

Programmet som helhet lyfte ett brett spektra av ämnen som behandlar rätten till hälsa på lokal, nationell och global nivå. Det handlade om sexuell hälsa, ojämlik vård, hälsa för papperslösa och migranter, klimatets roll för vår hälsa, nationella minoriteter och hälsa, tillgången till kirurgi och sjukvård, psykisk och existentiell hälsa för att nämna ett urval av 2019 års frågor.

Bland 2019 års medverkande kan nämnas:

Sir Michael Marmot, professor i epidemiologi och folkhälsovetenskap vid University College i London, Åsa Lindhagen, jämställdhetsminister, Margareta Kristensson, överläkare och professor i socialmedicin och folkhälsovetenskap, Henry Ascher, överläkare och docent i barnmedicin, Morten Kjaerum, fd chef för European Union Agency for Fundamental Rights och nuvarande chef för RWI, Anna Lindman, journalist och programledare, Irene Molina, professor i kulturgeografi, Ida Östensson, ordförande Make Equal, Benjamin Fayzi, Ung i Sverige, Nina Rung, kriminolog, Stephanie Hatch, Kings collage London, och Alexandra Pascalidou, författare och debattör.

Den tidigare ambitionen att bryta det klassiska seminarieupplägget och att i större utsträckning kombinera samtal med en mångfald av olika kulturella och konstnärliga uttryck kvarstår. Detta är samtidigt en stor utmaning då det ställer höga krav på programläggning och inte minst kostnadseffektiva lösningar. 2019 rymde lokalerna färre parallella sessioner, vilket gav utrymme till färre aktiviteter planerade i Ordfronts/MR-dagarnas regi. Detta syntes även i viss mån i utbudet av kulturprogram, som vanligen bokas som en del av Ordfronts/MR-dagarnas egna programaktiviteter.

De förändringar som gjordes i upplägget för 2018 jämfört med tidigare år, dvs. minska antalet parallella seminarier, enbart ha ett pass på morgonen samt att inte marknadsföra det avslutande passet som avslutning utan som ett seminarium med intressanta medverkande, behölls under 2019. Ca 600 personer besökte MR-dagarna under lördagen, betydligt lägre än målsättningen. En förklaring till det relativt låga besöksantalet kan ha varit att kommunikationsinsatserna som gjordes tillsammans med den lokala arbetsgruppen i Linköping inte var tillräckligt samordnade. Parallella lokala arrangemang erbjöds av andra aktörer under lördagen vilket kan ha skapat konkurrens om deltagare. En lärdom inför kommande år är att det behövs förtydligas ytterligare vilka gemensamma kommunikationsinsatser som behöver göras med lokala värdar och än mer förankringsarbete.

Utöver programmet under lördagen så är det även kostnadsfritt att besöka utställningar och miniseminarier under alla tre konferensdagar. Denna del blev mycket lyckad 2019, det var ett bra flöde i alla delar av utställningarna och de två öppna scenerna var välbesökta under samtliga dagar. Särskilt lyckad blev Fredstorget och den globala scenen, en del av utställningsytan som skapades med finansiering från Forum Syd och Folke Bernadotteakademien.

Kommunikation och marknadsföring är oerhört viktigt för att involvera fler i arbetet inför varje års MR-dagar, för att locka deltagare och för att nå ut med evenemanget i media. Under 2019 satsade kansliet på ökad synlighet i digitala marknadsföringskanaler och mindre på annonsering i tryckt media. För att nå specifika målgrupper har det varit en givande strategi och riktad annonsering i sociala medier användes regelbundet under året. Kansliet valde även att dra ner upplagan på årets programtidning och enbart trycka ett antal tidningar som distribuerades på plats under forumet. Detta möjliggjorde senareläggning av tryck och större aktualitet i tidningen. Programtidningen kompletterades med en app där besökarna kunde interagera med varandra, se programmet och få tips på talare. Användarstatistik från appen visar dock att endast 12 % av besökarna faktiskt använde appen. Detta kan ha varit ett resultat av att kansliet inte nådde ut tillräckligt väl med information om att appen fanns och/ eller att besökarna inte tyckte att den tillförde tillräckligt mycket och därav valde att inte ladda ner den. Beslutet att trycka programtidningen i mindre upplaga innebar också att kansliet förlorade möjligheterna att använda den i marknadsföringssyfte innan forumet, vilket kan ha påverkat hur väl konferensen nådde ut och även besöksstatistiken.

Under året utvecklades det strategiska kommunikationsarbetet både i relation till samarbetet med huvudarrangörgruppen och den lokala arbetsgruppen. För att få mer samstämmighet, effektivitet och bättre överblick av kommunikationsarbetet påbörjades ett framtagande av en handbok i

kommunikation för lokala partners samt en policy kring logotyp och formspråk. Detta för att tydliggöra ansvar, roller, ägandeskap och regler kring kommunikation om och kring MR-dagarna som är ett stort samverkansprojekt och underlätta för våra partners i deras kommunikation om forumet. Handboken kommer att användas under 2020 års projekt.

Då arrangemanget ofta lyfter många heta och ibland kontroversiella frågor finns också en ökad risk för mediadrev och förtroendekriser. Utifrån erfarenheter från tidigare år har en kriskommunikationsplan utvecklats och kansliet har också blivit bättre på att i förväg gå igenom och förutspå möjliga ämnen och talare som kan leda till förtroendekriser samt förankra beslut i arrangörs- och arbetsgrupper. Arbetet med kriskommunikationen fungerade väl och kansliet arbetade effektivt med kriskommunikationsplanen, bland annat i samband med säkerhetsmöten med mässpersonal, lokal arbetsgrupp och den lokala arrangörsgruppen. Under arrangemanget fanns en beredskapsplan för eventuella incidenter. Arrangemanget genomfördes utan att några kontroverser eller kriser uppstod.

Att erbjuda deltagare, arrangörer och talare en trygg miljö under MR-dagarna är viktigt. En omfattande analys och handlingsplan togs fram under 2015 med syfte att skapa större trygghet och beredskap samtidigt som evenemangets öppna karaktär bibehålls. Under 2019 skedde ett strukturerat arbete utifrån planen och samverkan skedde med lokala arbetsgruppen, kommunens säkerhetssamordnare, LKK:s ledning, vaktbolag, polis och räddningstjänst. Både kansliet, LKK och arrangörsgruppen var mycket nöjda med utfallet av detta arbete efter konferensen. Kommunen beskriver i sin utvärdering att säkerhetsarbetet kan ses som "idealbild" för framtida större evenemang i kommunen.

För att förbättra tillgängligheten under forumet görs varje år en rad insatser. Under de senaste åren har kansliet samordnat bokningen av teckenspråkstolkningen. Detta var en uppgift som blev en utmaning under 2019 då det var en stor andel av programarrangörerna som ville boka på teckenspråkstolkning, samtidigt som det var svårt att få fram tillräckligt många tolkar. I slutändan fick tre olika tolkbolag användas för att täcka upp alla tider vilket innebar mycket jobb för kansliet. Dock var det mycket positivt att hela 41% av programmet tolkades till teckenspråk.

En annan utmaning under 2019 var att rekrytera tillräckligt många volontärer. Eventuellt hade en lokal volontärsamordnare behövts med större kontaktnät och fler möjligheter till möten lokalt i Linköping. Trots att färre volontärer än önskat arbetade under dagarna fungerade det dock bra.

Under 2019 fortsatte projektets hållbarhetsarbete, särskilt med avseende på ekologisk hållbarhet. Ett stort evenemang som lockar tusentals tillresta personer innebär en ekologisk belastning. Vissa åtgärder för att minska det ekologiska fotavtrycket har redan tagits, bl.a. att använda tåg som resesätt så långt möjligt, endast servera vegetarisk mat samt att endast erbjuda kranvatten till de årligen ca 500 medverkande i programmet. Konferensanläggningen LKK visade stort engagemang i hållbarhetsarbetet, inte minst i arbetet med matservering.

Medarbetare hos föreningen Ordfront under 2019.

Johan Berggren, Pernilla Dure, Elisabeth Tingdahl, Josefin Emitslöf, Magnus Olsve, Caroline Matsson, Malin Slätis, Sofia Mild (vik), Nina Ahlén, Micael Wennbom, Anette Pettersson-Faye, Alvard Artenyan, Eugene Wolynsky och Anna Wigenmark.

Återkommande frilansare/medarbetare: Daniel Berg, Marianne Steinsaphir och Abigail Sykes (OM), Anders Holmberg (Demokratiakademin), Leif Ericsson och Benton Wolgers (MR-akademin).

För mer information:

www.ordfront.se

www.mrdagarna.se

www.ordfrontmagasin.se

www.demokratiakademin.se

www.democracy.se